

Strategi for Jordvern Norge

- Vedtatt av Årsmøtet 2020, sak 4

1. HVORFOR JORDVERN?

Vern av matjorda er nødvendig på grunn av egen matsikkerhet og fordi vi har et etisk ansvar. Vi blir stadig flere mennesker, både i Norge og globalt. Vi trenger mer mat, og det er avgjørende at ikke areal som maten produseres på blir omdisponert.

Det antas at Norges befolkning vil øke med 1 % i året. Stortinget har vedtatt at matproduksjonen skal økes tilsvarende. FNs egen matvareorganisasjon, FAO, mener verdens matvareproduksjon må dobles innen 2050 for å brødfø verdens befolkning.

Når FN går ut med såpass dramatiske meldinger om verdens matvaresituasjon, **bør jordvern være et overordnet kriterium** i all framtidig arealforvaltning. Oppdyrking av ny matjord av like god kvalitet er sjelden mulig, og vil sette natur under ytterligere press.

I dag produserer vi under halvparten av den maten vi spiser i Norge. Resten må importeres. Dette har vi mulighet til fordi vi for øyeblikket er et av verdens rikeste land og fordi noen er villige til å selge mat til oss. FN har beregnet at over 1 milliard mennesker lever under sultegrensen, og det er ingen selvfølge at vi har samme tilgang til import i en ukjent fremtid.

2. Vårt formål og visjon:

- Være den fremste pådriver for arbeidet med å redusere omdisponering av dyrka og dyrkbar jord
- Bygge og formidle kunnskap og kompetanse om praktisk jordvern i hele landet
- Danne allianser og samarbeid med organisasjoner og myndigheter for å påvirke og sikre at omdisponeringen av dyrka og dyrkbar mark i Norge reduseres til et minimum

Jordvern Norges visjon:

Nullvisjon for nedbygging av dyrka og dyrkbar mark

3. Våre mål:

- Stortingets jordvernmål må halveres til 2000 dekar omdisponert dyrka mark innen 2025.
- Stortinget må definere et tilsvarende måltall for omdisponeringen av dyrkbar mark til maksimalt 2000 dekar i 2025.
- Det nasjonale jordvernmålet skal strammes inn ytterligere etter 2025.
- Få klare definisjoner på plass for jordvern, flytting av jord og nydyrking. Uklarhet rundt disse begrepene, målene og virkemidlene, påvirker det reelle jordvernet både i konkret plansammenheng og politisk i forhold til målsetninger, virkemidler og prioriteringer.

4. Hvordan nå målene:

- Holde et faglig høyt nivå på faktagrunnlag, etterrettelighet og saklighet
- Kontakt og samarbeide med blant annet NIBIO, NMBU og andre for å være godt oppdatert på områder som krever spesialkompetanse og ressurser
- Samarbeide og dialog med fagavdelinger på alle forvaltningsnivåer avhengig av sak
- Delta i høringer og gi gode innspill lokalt, regionalt og nasjonalt
- Ta kontakt og bygge relasjoner med politikere, partier og organisasjoner med ansvar for ulike samfunnsområder der planstrategier og arealdisposisjon formes og gjennomføres
- Tilby og delta aktivt med foredrag og kurs, seminarer og konferanser
- Være aktive i samfunnsdebatten der jordvern er aktuelt

5. Organisasjonens oppbygning og virke:

- Regionale foreninger
 - o Regionale målsetninger
 - o Regional organisasjon og ressurser
 - Type organisasjon
 - Allianse
 - Medlemsorganisasjon
 - Styrevirksomhet
 - Møter og aktivitet inklusive årsmøte og valg
 - Medlemsarbeid og lokalt engasjement
 - Ekstern markering, opplysning og media eksponering
 - Finansiering
 - Samarbeidspartnere, påvirkningskanaler og ressursdeling
 - o Fylkeskommune og kommuner
 - o Statsforvalter
 - o Næringsorganisasjoner
 - o Andre frivillige organisasjoner
 - Sekretariatsfunksjon
- Jordvern Norge
 - o Nasjonale målsetninger
 - o Nasjonal organisasjon og ressurser
 - Paraply og alliansebygger for nasjonalt jordvernarbeid
 - Styrevirksomhet
 - Møter og aktivitet inklusive årsmøte og valg/representasjon fra de regionale ledd
 - Medlemsarbeid og støtte til de regionale organisasjonene

- Ekstern markering, opplysning og media eksponering
- Finansiering
- Samarbeidspartnere, påvirkningskanaler og ressursdeling
 - Stortinget med komiteer
 - Departementer og direktorater
 - Næringsorganisasjoner
 - KS
 - Andre frivillige organisasjoner
- Sekretariatsfunksjon

6. Kapasiteter og ressurser:

- Viktig å spille på samlede ressurser i hele organisasjonen ved saker som krever mye arbeid, dette kan koordineres både gjennom alliansene og via Jordvern Norge
- Regionalt er det i uoverskuelig framtid vanskelig å se muligheter for egne ansatte ressurser, evt. kan delte ressurser være aktuelt
- På kort sikt er en stilling i Jordvern Norge det realistiske siktemålet, som koordinerer og støtter regionalt arbeid sammen med styret i den nasjonale foreningen.

7. Systemer og fasiliteter:

- Datasystem for administrasjon og informasjon
- Drift av hjemmeside
- Arkiv
- Kontorplass
- Møtelokale

Jordvern Norge bør søke etter et egnet kontorfellesskap og leie nødvendige ressurser organisasjonen ikke selv kan investere i og etablere.